

Broj/Број: 1/4-50- 1-66-35/05
Sarajevo/Сарајево: 7.6.2005.

ZAPISNIK

35. sjednice Komisije za finansije i budžet **Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH**

Sjednica je održana 7.6.2005. godine, u vremenu od 10,00 do 11,30 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: Ljiljana Milićević, Ruža Sopta, Beriz Belkić, Fatima Leho, Dušanka Majkić, Hazim Felić i Marija Perkanović.

Sjednici, iz opravdanih razloga, nisu prisustvovali Abdulah Nakaš i Zlatko Lagumdžija.

Sjednici su prisustvovali i gosti: Jusuf Kumalić, Zekira Muratović i Dženita Fočo iz Ministarstva finansija i trezora, Anđelka Dobrilović iz Istraživačkog centra PSBiH, te Dragica Hinić, sekretar Komisije.

Sjednicom je predsjedavala Ljiljana Milićević.

Za raspravu na sjednici predložen je sljedeći

DNEVNI RED

1. Verficiranje Zapisnika 33.sjednice Komisije;
2. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine sa 31.12.2004. godine (Vijeće ministara BiH);
3. Davanje autentičnog tumačenja:
  - a) Poglavlja VI. Zakona o javnim nabavkama BiH po zahtjevu Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca;
  - b) Člana 56. Zakona o javnim nabavkama BiH po zahtjevu Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH;
4. Tekuća pitanja.

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

Ad.1. Verificiranje Zapisnika 33.sjednice Komisije

Članovi Komisije jednoglasno su verificirali Zapisnik 33. sjednice.

Ad.2. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine sa 31.12.2004. **(Vijeće ministara BiH)**

Jusuf Kumalić dao je uvodne napomene o Informaciji o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine sa 31.12.2004. Istaknuo je da je vanjski dug faktor makroekonomske stabilnosti jedne zemlje i zbog toga je izuzetno značajan. Vanjski dug BiH iznosi 31% BDP što našu zemlju svrstava u manje zadužene zemlje, s obzirom da je tolerancija duga do 60% po Direktivi EU.

Potom je istaknuo strukturu dugova po entitetima, te zaduženost prema kreditorima od kojih su najznačajniji: Svjetska banka, Pariški klub, Londonski klub, MMF i dr. Govoreći o vremenskom aspektu nastanka duga, istaknuo je da 50% čini stari dug, a 50% novi dug. Osvrnuo se i na analizu duga u odnosu na valutu zaduženja, istaknuvši da je trenutno dolar u porastu u odnosu na EURO. Na kraju je naglasio da će se u narednom periodu finansirati više komercijalni krediti a sve manje će biti zaduživanja države.

Beriz Belkić potom je postavio nekoliko pitanja u vezi sa zaduživanjem. Zanimalo ga je objašnjenje značenja procedure razjašnjenja unutrašnjeg duga koje se nalazi u okviru zaključka broj 2. Reкао je kako smatra da je tabela I. nejasna, pogotovo u dijelu koji govori o entitetima kao direktnim nosiocima obaveza, gdje se podaci matematički ne poklapaju. Zanimalo ga je i pitanje neiskorištenih kredita, odnosno ko ih nije i zašto iskoristio.

Zekira Muratović istaknula je da je ukupno stanje vanjske zaduženosti 3 milijarde i 977 miliona i obaveza vraćanja tog iznosa je na državi Bosni i Hercegovini, dok su s preostalim 64 miliona za vraćanje zaduženi entiteti, što je u skladu sa zakonom po kome entiteti preuzimaju i vraćaju dug. Stoga se na ovaj način željela razgraničiti takva vrsta zaduženja. U tom dijelu pojašnjen je direktni i indirektni dug, odnosno direktno zaduženje entiteta i direktno zaduženje države. Potom se osvrnula i na Zakon o unutrašnjem dugu entiteta, govoreći o strukturi unutrašnjeg duga, naglasivši pri tome da nisu davali precizne iznose u tom dijelu jer će se oni utvrditi tek nakon tačne verifikacije.

Beriza Belkića zanimalo je pojam umjerene zaduženosti, kao i pitanje izgradnje vlastitog mahanizma sigurnosti kod zaduživanja, vodeći računa o perspektivama, koštanju države i sl. Pri tome treba podržati zaduživanje onih sektora koji su u stanju vraćati kredite. Princip isplativosti troškova treba naglašavati uvijek, on treba biti prioritetan ubuduće, te treba sagledati efekte koji se postižu zaduživanjem.

Dušana Majkić istaknula je da je zaduženost po sektorima urađena pregledno, da je Informacija dobro koncipirana, pri čemu se može vidjeti da je javna budžetska potrošnja najveća, te da je najmanje ulagano u privredne djelatnosti. Zanimalo je da li se kod budućih planiranja može popraviti taj omjer, naglasivši pri tome da neka preduzeća koja su dobivala kredite nemaju potrebu za njima jer su u stanju sami sebe kreditirati, kao što je npr. slučaj s telekomunikacionim preduzećima. Stoga predlaže veći angažman Vijeća ministara BiH u tom pravcu u narednom periodu.

Ljiljana Milićević podržala je Informaciju, istaknuvši da ohrabruje činjenica da su veća ulaganja u infrastrukturu a da je najmanja stopa rasta kod budžetske potrošnje. Potom je predložila da se posebno iz zaključaka koji se nalaze u Informaciji istakne zaključak broj 3., koji bi Komisija usvojila i u svom izvještaju o ovoj informaciji predložila Domu njegovo usvajanje, čime bi njegov značaj istaknuli i ojačali.

Mariju Perkanović interesirala je sudbina vraćanja duga od strane krajnjeg korisnika, kakve koristi ima država od tih dugova, te u kakvom stanju su sada takve investicije i ima li promašenih investicija.

Zekira Muratović istaknula je da se prilikom zaključivanja takvih sporazuma definira pitanje mjesta implementacije duga, država s entitetom zaključuje sporazum a entitet s krajnjim korisnikom zaključuje ugovor, pri čemu je država garant vraćanja duga.

Što se tiče vraćanja druga, **Jusuf Kumalić** naglasio je da u slučaju nemogućnosti vraćanja duga od strane korisnika, taj dug prvo vraća općina, kanton, pa entiteti, s obzirom da su oni garanti korisnika koji je dobio ta sredstva. U vezi s neiskorištenim kreditima, istaknuo je primjer zaobilaznice oko Sarajeva, gdje se tek sada krenulo u izgradnju.

Fatima Leho istaknula je da je Informacija jasna, da se BiH malo zadužila u odnosu na druge zemlje u tranziciji, pri čemu nismo imali mnogo uticaja na oblasti zaduživanja jer su davaoci kredita ta sredstva usmjeravali tamo gdje su oni htjeli. Smatra da strukturu starog duga čine promašene investicije iz Jugoslavije, a da bi promijenili stare odnose prilikom novih zaduživanja i poboljšali uopće svoj kreditni rejting, neophodno je ostvariti političku stabilnost države, a što jasno traže sve međunarodne institucije. Pri tome BiH još kasni s neophodnim reformama.

Ruža Sopta također smatra da je Informacija koncizna. Posebno je apostofirala tabelu 6. koja obrađuje strukturu duga po korisnicima u fusnoti, koja je interesantna. Zanimali su je efekti kredita, kako se krajnji korisnici odnose prema tim kreditima, odnosno da li ih vraćaju ili ne. Mišljenja je da bi Informacija trebala dati više podataka o tome, kao i o pitanju implementacije dobivenih kredita. Također smatra da činjenica da Bosna i Hercegovina nije mnogo zadužena zemlja ne znači i da je to dobro, jer su i krediti jedan od preduslova napretka jedne zemlje.

Dušanku Majkić zanimalo je pitanje donatorskih sredstava koje je BiH dobila, na što je gđa Fočo istaknula da se na tom pitanju radi u Vijeću ministara BiH i da je informacija u pripremi. Gđu Majkić zanimala je i činjenica da BiH dobiva novi CARDS projekt za popravku kuća, a da sredstva iz 2002. za te namjene još nisu iskorištena jer su uslovi i procedure za njihovo dobivanje izuzetno komplicirani.

Fatima Leho navela je da od ove godine sve donacije moraju biti evidentirane u budžetu, a da je za period do 2005. osnovana Komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava.

Ruža Sopta je u tom kontekstu navela da je u Parlamentu osnovana Komisija, sačinjen i program aktivnosti, upućeni dopisi svim relevantnim institucijama, ali da do danas nije bilo značajnijih efekata. Potom je istaknula da je zanima pitanje starog duga, odnosno činjenica da je taj stari dug kod preduzeća isknjižen iz početnog bilansa, a sada neki sudovi idu u naplatu određenih potraživanja po starom dugu koji je isknjižen.

Jusuf Kumalić istaknuo je da je raniji dug lociran na entitete, tako je npr. libijski dug lociran na FBiH, dok je Zekira Muratović navela da Informacija ne sadrži kredite dobivene u periodu 1992.-1995., te ako je neki dug nastao u tom periodu, može se regulirati posebnim zakonom, odnosno pronaći odgovarajući mehanizam za rješenje tog pitanja.

Ljiljana Milićević naglasila je da je ovo pitanje rezultat nejasnoća i tumačenja Zakona o privatizaciji, te bi prava adresa za njegovo rješavanje bio Parlament FBiH. Navela je potom grešku u tabeli 3. gdje treba stajati Razvojna banka Vijeća Evrope. Bosna i Hercegovina trebalo bi da se usmjeri prema ovoj banci sa svojim zahtjevima, s obzirom da ova banka raspolaže velikim sredstvima i da nam je sugerirano da im predložimo određene projekte.

Nakon rasprave, članovi Komisije primili su Informaciju k znanju, jednoglasno prihvatili zaključak broj 3. iz ove informacije i predložili Domu njegovo usvajanje, te uputili u daljnju parlamentarnu proceduru. **Zaključak** je usvojen u sljedećem tekstu:

“Strategiju vanjskog zaduživanja treba konzistentno zasnivati na rastu BDP i razvojnim potrebama zemlje, vodeći računa o implikacijama duga na makroekonomska i platnobilansna kretanja, te je u tom smislu potrebno osigurati da:

- a) većina vanjskog zaduživanja bude isključivo pod povoljnim uslovima, posebno u prvom dijelu srednjoročja;
- b) se ograničeni nivo komercijalnog zaduživanja angažira isključivo u sektorima koji ih mogu otplaćivati (kao npr. telekom, energetika) i to u drugoj polovini srednjoročja;
- c) se zaduživanje usmjeri na prioritete podsticaja razvoja i ekonomskog rasta zemlje;
- d) se smanji uzimanje kredita u svrhu budžetske podrške, a poveća zaduživanje za podršku bržem razvoju privatnog sektora;
- e) se izbjegava zaduživanje po osnovu pružanja tehničke pomoći koja treba da se osigura pomoću grant sredstava.”

Ad.3. Davanje autentičnog tumačenja:

- a) **Poglavlja VI. Zakona o javnim nabavkama BiH po zahtjevu Javne ustanove Centar za edukaciju sudija i tužilaca;**
- b) **Člana 56. Zakona o javnim nabavkama BiH po zahtjevu Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH**

Dženita Fočo kratko je obrazložila mišljenje Vijeća ministara BiH o tumačenju Poglavlja VI. Zakona o javnim nabavkama BiH koje je tražila Javna ustanova Centar za edukaciju sudija i

tužilaca, kao i mišljenje o tumačenju člana 56. navedenog zakona a na zahtjev Pravne službe Vlade Brčko Distrikta BiH.

Beriz Belkić potom je naglasio da je navedene zahtjeve za tumačenje razmatrala Ustavno-pravna komisija i usvojila mišljenje da su navedene norme u potpunosti jasne, te da nema potrebe za dodatnim tumačenjem. Dostavljena mišljenja Vijeća ministara BiH više opisno objašnjavaju postojeće norme nego što ih tumače. U ovakvu situaciju dolazi se najčešće zato što predlagači zakona u fazi usvajanja zakona ne dopuštaju gotovo nikakve ispravke kojim bi se ispravljala mogućnost različitog tumačenja. U svakom slučaju, ovo pitanje više nije ni aktuelno jer su doneseni potrebni propisi.

Nakon rasprave, članovi Komisije prihvatili su jednoglasno predložena mišljenja Vijeća ministara BiH o tumačenju navedenih pravnih normi i uputili ih u daljnju proceduru.

Ad.4. Tekuća pitanja

Ljiljana Milićević informirala je članove Komisije o predstojećoj posjeti predstavnika Revizijskog ureda Švedske, koji će posjetiti revizijske urede BiH i entiteta., te izvršiti kontrolu daljnjeg nastavka njihovog rada. Naglasila je također da je 19.5.2005. razgovarala s dva vanjska konsultanta navedenog ureda, koji su joj toj prilikom istaknuli da projekt ide u drugu fazu koja se bavi pitanjem revizije učinka. U tom smislu švedski revizijski ured u BiH organizirat će jednodnevni seminar o ovoj temi, i to 21.6.2005. Seminaru bi trebalo da prisustvuju članovi komisija za finansije i budžet BiH i entiteta, predstavnici ureda za reviziju BiH i entiteta, te drugi značajni činici u ovoj oblasti. Troškove seminara snosit će organizator.

Nakon kraće rasprave odlučeno je da ovom seminaru prisustvuju Ruža Sopta, Fatima Leho i Hazim Felić, s obzirom da su ostali članovi Komisije već imali planirane obaveze.

Zapisnik sačinila

Dragica Hinić

Predsjedavajući Komisije

Ljiljana Milićević

